

Havs- och Vattenmyndigheten

Solna 2025-01-13

Handläggare
Fredrik Palm
Fiskeregleringsenheten
fredrik.palm@havochvatten.se

Världsnaturfonden WWFs yttrande DNR 2024-003930: Remiss om förbud mot trålfiske efter pelagiska arter i del av centrala Östersjön innanför territorialhavets gräns

Sammanfattning av WWFs synpunkter på remissen:

- WWF välkomnar förslag om åtgärder och regleringar som säkerställer ett biologiskt långsiktigt hållbart fiske, samt skyddar akvatiska och marina arter och livsmiljöer. Fisket måste grundas på en ekosystembaserad fiskeförvaltning med betoning på resursens bevarande och dess viktiga roll i ekosystemet. Grunden måste vara att ekosystemens naturliga strukturer, funktioner och värden prioriteras och bibehålls. Detta är nödvändigt för att även säkra en långsiktigt lönsam och hållbar fiskenäring.
- WWF tillstyrker samtliga av Havs- och vattenmyndighetens föreslagna föreskriftsändringar, men WWF vill ändå lyfta några kompletterande synpunkter:
 - WWF ser det som problematiskt att fisketrycket/fiskeuttaget förflyttas till nya delar av förvaltningsområdet utanför trålförbudsområdet under uppdragets genomförandeperiod.
 - WWF vill betona vikten av att få på plats ett drastiskt minskat fiskeuttag (sill/strömning, skarpsill) i Östersjön då flera arter är beroende av dessa pelagiska arter som födokälla.
 - WWF ställer sig frågande kring resonemanget gällande ett eventuellt möjliggörande för fiske inom försöksområdet.
 - WWF vill understryka vikten av att om föreslagna åtgärder ska ha önskad effekt behöver regelefterlevnaden vara god. WWF vill därför se en stärkt kontroll och övervakning.
- Förtydligande kompletterande synpunkter:

Under de senaste tio åren har bestånden av sill/strömning längs den svenska kusten i centrala Östersjön minskat i antal och storlek. Den snabba förlusten av biologisk och genetisk mångfald på grund av mänsklig aktivitet är oroande. Det finns en uppenbar risk att det nuvarande höga

fisketrycket på bestånden av Östersjösill kan leda till förluster av genetisk mångfald och unika underpopulationer samt att uttaget påverkar beståndets storleks- och åldersfördelning, och potentiellt även kan leda till en minskning av mängden sill/strömming som migrerar till vissa kustområden för lek.

WWF ser det som problematiskt att fisketrycket/fiskeuttaget förflyttas till nya delar av förvaltningsområdet utanför trålförbudsområdet under uppdragets genomförandeperiod. Enligt Internationella havsforskningsrådet (ICES) befinner sig lekbeståndet för sill/strömming i centrala Östersjön över biologiskt säkra gränser men under långsiktigt hållbara nivåer. Ett tidsbegränsat fredningsområde som inte kombineras med en sänkt fångstkval, medför endast ett skydd av fisken när den vistas i det fredade området. För att hjälpa sill/strömmingsbestånden att återhämta sig är en säkrare åtgärd att minska fisket genom att sänka fångstkvalerna.

WWF vill betona vikten av att få på plats ett drastiskt minskat fiskeuttag (sill/strömming, skarpsill) i Östersjön då flera arter är beroende av dessa pelagiska arter som födokälla, t ex lax, torsk, tumlare och säl. En välbalanserad näringsväv är en förutsättning för ett fungerande ekosystem och ett välmående Östersjön.

Vidare ställer sig WWF frågande kring resonemanget gällande ett eventuellt möjliggörande för fiske inom försöksområdet. § 4 föreskriver förbud mot trålfiske, och vidare att trålfiske efter pelagiska arter alltså inte kommer att få bedrivas i det område som framgår av § 1. Dispens från förbudet kan enligt § 6 medges för vetenskapliga ändamål (om det behövs för något vetenskapligt ändamål får Havs- och vattenmyndigheten i enskilda fall medge undantag från dessa föreskrifter.) Föreslagen lydelse i § 6 föreskriver att dispensmöjlighet kan införas för att möjliggöra att fiske med trål för vetenskapliga ändamål kan genomföras i området efter dispens från Havs- och vattenmyndigheten. Samtidigt skriver myndigheten i underlaget att möjligheten finns för ett visst yrkesfiske att kunna bedrivas inom respektive försöksområde. En möjlighet som myndigheten anser bör kunna ges till försöksverksamhet, småskaligt fiske och det fiske som bedrivs av lokal eller regional betydelse och fiskar för direkt användning som livsmedel. Här hade det varit önskvärt med ett förtydligande angående vilket fiske man avser. WWF förutsätter att fisket i fråga avser garn/nätfiske med ändamål humankonsumtion.

Avslutningsvis vill WWF understryka vikten av att om föreslagna åtgärder ska ha önskad effekt behöver regelefterlevnaden vara god. WWF vill därför se en stärkt kontroll och övervakning. Krav på möjligheter att följa och kontrollera fisket med hög geografisk noggrannhet är avgörande för att kunna följa upp beslutade regleringar. Full dokumentation och tydlig spårbarhet i allt fiske är viktiga verktyg för en effektiv fiskförvaltning och absolut nödvändiga för att uppnå bärkraftiga och långsiktigt hållbara fiskbestånd samt livskraftiga marina ekosystem.

För Världsnaturfonden WWF

Mattias de Woul
Tf Avdelningschef Hav och Vatten
Världsnaturfonden WWF

Inger Melander
Senior sakkunnig fiske och internationell
havsförvaltning
Världsnaturfonden WWF